

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2021-0037

Klageren: XX
2500 Valby

Indklagede: Movia
CVR-nummer: 29896569

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. grundet rejse med bus på DSB-togkort, der er et frikort, som kun udstedes til DSB-ansatte, og som kun er gyldigt til DSB- og Arriva-togstrækninger

Parternes krav: Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at kontrolløren foretog kontrollen ved klagerens påstigning på trinnet og først godkendte frikortet, men efter to stop fandt kontrollørerne ud af, at klageren skulle have en kontrolafgift

Indklagede fastholder kontrolafgiften bl.a. med henvisning til, at klageren ikke steg om bord via fordøren ved chaufføren for at spørge om frikortets gyldighed, at han efter påstigning ikke foretog sig noget, men ventede til kontrollørerne kontaktede ham, og at det tydeligt står på selve frikortet, at det er gyldigt til DSB og Arriva.

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Torben Steenberg (2 stemmer)
Helle Berg Johansen
Susanne Beyer Svendsen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 15. september 2021 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren har siden marts 2021 haft et DSB-togkort – et frikort - som kun DSB-ansatte kan ansøge om at få udstedt. Kortet er gyldigt til rejse med DSB og Arriva-tog. Kortet sendes til den ansatte med et følgebrev, der fx kan have dette indhold:

*Følgebrevet er forskellige afhængig af hvem der har bestilt kort men her tekst fra en ansat i DSB som henviser til regler på abc
Vi har hermed fornøjelsen af at sende dig et DSB togkort. Togkortet har en kode på bagsiden. Togpersonalet scanner koden for at kontrollere, om kortet er gyldigt.
Du kan læse mere om fribefordring på abc.dsb under Ansat i DSB > Goder og fordele.*

'abc.dsb' for DSB-ansatte har denne ordlyd:

+ Hvor gælder DSB togkortet

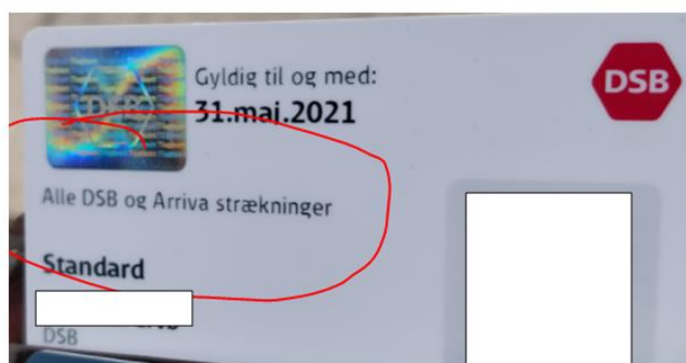
Togkortet er gyldigt til rejser med DSB's tog i Danmark og må desuden benyttes i de internationale EC/ICE/IC-tog til lokale rejser i Danmark. I IC-tog, som kun kører til/fra Flensborg er det tilladt at rejse på strækningen Padborg – Flensborg og omvendt. I de internationale IC-tog til/fra Hamburg er det ikke tilladt at rejse på strækningen Padborg – Flensborg og omvendt.

Som følge af aftaler mellem DSB og hhv. Nordjyske Jernbaner og Arriva kan du desuden benytte kortet i disse selskabers tog i Danmark. For Arrivas vedkommende inklusiv strækningen Tønder-Niebuil i Tyskland. Bemærk, at togkortet ikke kan benyttes på strækningen Varde - Nr. Nebel. Trafikken på denne strækning udføres af Arriva, men strækningen er en lokalbane under Sydtrafik.

Der kan ikke rejses med Metroen, busser eller andre transporterselskaber.

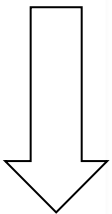
Forbindelsen InterCity Bornholm mellem København og Rønne er ophørt.

Klagerens togkort så således ud:

Den 12. april 2021 skulle klageren rejse med buslinje 4A, hvor han steg på bussen ved stoppestedet Aurikelvej. Der befandt sig allerede kontrollører om bord, idet de var steget på bussen på Toftegårds Plads kl. 12:28:10.

Stoppestedsoversigt (uddrag) for buslinje 4A:

Rute	Zone	Stoppesteder
Friheden St. Gammel Køge Landevej	33	Friheden St. Strandmarksvej Michael Berings Vang Hvidovregårds Allé Åmarken St. Vigerslevvej Gl. Køge Landev. Kollegiet Blommehaven Folehaven Ny Ellebjerg St., Grønttorvet Carl Jacobsens Vej Kirsten Walthers Vej
Toftegårds Allé		Toftegårds Plads
Søndre Fasanvej		Valby St., broen Valby Langgade Aurikelvej Roskildevej Mathildevej
Nordre Fasanvej		Peter Bangs Vej Fasanvej St. Nyetlandsvej, Frederiksberg Hospital Godthåbsvej Mariendalsvej Borups Allé Hillerødgade
Lundtoftegade Frederikssundsvej Frederiksborgvej		Nørrebro St. Frederikssundsvej Bispevej Landsdommervej Frederiksborgvej Tuborgvej
Tuborgvej Tagensvej		Tuborgvej Bispebjerg Torv Bispebjerg Parkalle
Frederiksborgvej Emdrupvej		Emdrup Torv

Friheden St.	Toftegårds Plads	Fasanvej St.	Nørrebro
29	37		
36	44		
44	52		
51	59		
59	07		
06	14		
14	22		
21	29		
13.51	13.59		
13.59	14.07		
14.06	14.14		
14.13	14.21		
14.21	14.29		
14.28	14.36		

Med sig bragte klageren sit DSB-togkort og et Rejsekort.

Der blev kl. 12:37:34 udstedt en kontrolafgift til klageren, som tog 1 minut og 8 sekunder, og kl. 12:38:27 steg kontrollørerne af bussen. Derefter bestilte klageren en mobilbillet kl. 12:38:56, der blev leveret til telefonen kl. 12:38:58.

Ifølge klageren regnede han med, at hans frikort [togkort] var gyldigt til rejse med busselskabet Arriva, der ifølge deres egen hjemmeside er 'Danmarks største busoperatør'. Han var derfor steget ombord velvidende, at der allerede befandt sig 5-6 kontrollører i bussen, fordi han ikke var i tvivl om, at kortet var gyldigt rejsehjemmel. Han blev kontrolleret allerede i døråbningen, hvor kontrolløren sagde "det er fint" til frikortet, og lod ham køre med to stop. Herefter ombestemte kontrollørerne sig, og gav ham en kontrolafgift, uden at han havde mulighed for at checke ind på sit Rejsekort, eller købe billet på anden måde.

Ifølge Movia forløb situationen imidlertid således, at kontrolløren observerede, at klageren efter påstigning blev stående uden at foretage sig noget. Billetkontrollen blev påbegyndt efter bussen havde sat i gang, og klageren fremviste sit togtkort på kontrollørens forespørgsel. Den pågældende kontrollør var ny og undersøgte derfor kortets gyldighed nærmere hos sin erfarne kollega. Da klageren fik beskeden, at togtkortet ikke var gyldigt som rejsehjemmel i bussen, ville han checke

ind på sit Rejsekort, men det var for sent. Klageren steg af bussen ved samme stoppested som kontrollørerne og skulle videre med den samme bus som dem. Men da klageren gik i gang med at bestille en mobilbillet, spurgte kontrollørerne ham hvorfor, når han havde et Rejsekort. Klageren svarede, at han ikke kunne bruge sit Rejsekort på grund af lav saldo.

Klageren anmodede efterfølgende Movia om at annullere kontrolafgiften med denne begrundelse:

KONTROLLØRER: [REDACTED]
LINJENUMMER: 4A
STOPPESTED: Aurikelvej (Søndre Fasanvej)
EVT. REJSEKORTNUMMER: 3084302028340589
HVAD SKETE DER?: Jeg stiger ind i bussen hvor der står ca. 5-6 folk i
Movia/kontrollør tøj; har altså været fuld klar over at der var
kontrollører og der blev tjekket. De tjekkede mig i døråbningen,
inden jeg ville have fået muligheden få at tjekke ind/købe billet
på andre måder, og sagde mit frikort var gyldigt. De lod mig så
køre med 2 stop inden de så ombesluttede sig / fandt ud af regler
jeg var i tvivl om, men hvor jeg selvfølgelig følger jeres
medarbejderes anvisninger. De gav mig så en bøde, på trods af at
jeg sagtens kunne havde tjekket ind fra rejsens start med mit
rejsekort, hvis de havde givet mig muligheden/bare ikke havde
accepteret mit frikort. Håber vi kan lade denne sag ligge grundet
jeres, ellers meget venlige, personales fejl eller ufrivillige forsøg
på at snyde mig ved først at godtage min rejse men så derefter sige
at jeg har rejst uden hjemmel. Jeg regner i denne situation, og i
fremtiden, med at man kan spørge en chauffør såvel som en
kontrollør, om gældende regler og ikke få et forkert svar der
resultere i en bøde. Mvh [REDACTED]
VEDHÆFT FIL: [REDACTED]

Movia fastholdt kontrolafgiften, efter de havde forhørt sig hos kontrolløren. Movia oplyste, at kontrolløren havde udtalt, at klageren efter påstigning var blevet stående, da der ikke var nogen ledige siddepladser. Klageren havde vist frikortet til kontrolløren, der spurgte en kollega til råds. Da kontrollørerne forklarede klageren, at hans rejsehjemmel ikke var gyldig, ville klageren checke sit Rejsekort ind, hvilket var for sent. Klageren steg af bussen med kontrollørerne, og skulle med den samme næste bus som dem. Da klageren gik i gang med at købe en mobilbillet, spurgte kontrolløren ham hvorfor, hvortil klageren svarede, at han havde for lav saldo på sit Rejsekort. Movia skrev videre til klageren, at kontrollørerne var steget af bussen kl. 12:37:34 [dette er ikke det korrekte tidspunkt ifølge kontrolafgiften, hvorefter de steg af bussen kl. 12:38:27], og at klageren havde købt en mobilbillet kl. 12:38:56, hvilket underbyggede kontrollørens oplysninger.

SEKRETARIATETS UNDERSØGELSER:

Spørgsmål til Movia:

1) Vi skal anmode om at modtage bussens GPS-log på strækningen fra stoppestedet Toftegårds Plads, hvor kontrollørerne steg om bord, til det stoppested, hvor klageren og kontrollørerne sammen steg af bussen kl. 12:38 ifølge kontrolafgiften.

Det fremgår af køreplanen for buslinje 4A, at den planmæssigt afgår fra Toftegårds Plads kl. 12:29 og derefter 7 stoppesteder senere afgår fra Fasanvej kl. 12:37.

Movia har oplyst til sagen, at kontrolløren så klageren stige om bord ved Aurikelvej (3 stop efter Toftegårds Plads) og blive stående, da der ikke var siddepladser, og videre om klageren, at "Han viste mig frikortet". Der er ikke oplyst om dette skete af egen drift af klageren eller på kontrollørens forespørgsel, men klageren har oplyst, at han straks efter påstigning blev kontrolleret, hvorfor det må lægges til grund, at klageren foreviste Frikortet på forespørgsel fra kontrolløren. Imidlertid påbegyndes udstedelsen af kontrolafgiften først kl. 12:36:26, hvor bussen efter køreplanen er nået omkring 3 stop længere.

Movias svar:

Linie	Tur	Fra	Til	Stop	StopNavn	PlanAfg	Forv.Ank	Forv.Afg	Fakt.Ank	Fakt.Afg	Opdateret	Status	Bus	CS	Forsinkelse	Ophold
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	10202	Friheden St.	12:13	12:13:00	12:13:00			12:16:04	Mgl.Real	3277	1		
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5084	Strandmarksvej	12:14	12:14:00	12:14:00			12:16:04	Mgl.Real	3277	1		
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5085	Michael Berings Vang	12:15	12:15:00	12:16:04	12:16:04	12:16:23	12:16:27	Realtid	3277	1	83	19
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5086	Hvidovregårds Allé	12:16	12:16:49	12:16:54	12:17:14	12:17:14	12:17:15	Realtid	3277	1	74	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5087	Åmarken St.	12:18	12:18:00	12:18:09	12:18:08	12:18:08	12:18:12	Realtid	3277	1	8	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5088	Vigerslevvej	12:18	12:18:51	12:18:59	12:19:24	12:19:36	12:19:40	Realtid	3277	1	96	12
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5089	Gl. Køge Landev. Kollegiet	12:19	12:20:07	12:20:14	12:20:12	12:20:25	12:20:31	Realtid	3277	1	85	13
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5460	Blommehaven	12:20	12:20:58	12:21:06	12:21:01	12:21:01	12:21:03	Realtid	3277	1	61	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5090	Folehaven	12:21	12:22:11	12:22:25	12:22:15	12:22:34	12:22:41	Realtid	3277	1	94	19
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	5091	Ny Ellebjerg St., Grønttorvet	12:22	12:23:28	12:23:40	12:23:51	12:24:05	12:24:09	Realtid	3277	1	125	14
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1336	Carl Jacobsens Vej	12:23	12:24:26	12:25:07	12:25:07	12:25:23	12:25:27	Realtid	3277	1	143	16
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1337	Kirsten Walthers Vej	12:23	12:25:54	12:25:59	12:26:11	12:26:11	12:26:14	Realtid	3277	1	191	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1106	Toftegårds Plads	12:25	12:27:30	12:27:42	12:27:53	12:28:20	12:28:25	Realtid	3277	1	200	27
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	10426	Valby St., broen	12:25	12:29:00	12:29:22	12:28:56	12:29:22	12:29:31	Realtid	3277	1	262	26
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1231	Valby Langgade	12:27	12:30:42	12:30:54	12:31:11	12:31:11	12:31:13	Realtid	3277	1	251	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1232	Aurikelvej	12:28	12:32:14	12:32:14	12:32:28	12:32:43	12:32:48	Realtid	3277	1	283	15
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1233	Roskildevej	12:29	12:32:59	12:33:14	12:33:23	12:33:45	12:33:52	Realtid	3277	1	285	22
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1234	Mathildevej	12:31	12:35:00	12:35:08	12:35:02	12:35:18	12:35:23	Realtid	3277	1	258	16
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1235	Peter Bangs Vej	12:32	12:35:49	12:36:02	12:36:07	12:36:34	12:36:40	Realtid	3277	1	274	27
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1236	Fasanvej St.	12:34	12:37:37	12:37:48	12:37:51	12:37:51	12:37:54	Realtid	3277	1	231	0
4A	294	Friheden St.	Buddinge St.	1237	Nyelandsvej, Frederiksberg Hospital	12:35	12:39:17	12:39:26	12:39:44	12:40:04	12:40:07	Realtid	3277	1	304	20

Der er registreret samme tid ved Fasanvej St. Det kan ske hvis bussen ikke holder præcis ved stoppestedet, men lidt før eller lidt efter (for eksempel pga. vejarbejde eller en anden bus ved stoppestedet). De eksakte GPS-data for Fasanvej St. gemmes i en server og kan findes frem, hvis Ankenævnet skønner det nødvendigt. Da der ikke er uenighed om Fasanvej-stoppestedet, er vi ikke gået videre med det.

2)Var kontrollørerne omkring 3 minutter om at finde ud af, om kortet var gyldigt, eller

3)blev klageren først kontrolleret senere end "straks efter påstigning"?

Movias svar:

Kontrollørerne observerer klager stige på bussen ved midterdøren uden at klager foretager sig yderligere. Billetkontrollen påbegyndes da bussen forlader stoppestedet. På kontrollørernes efterfølgende forespørgsel fremviser klager sit DSB Frikort som rejsehjemmel. Klager får allerede her at vide af kontrolløren at det ikke er gyldigt, men fordi kontrolløren er ny afventer de kontrollørens mere erfarne kollega førend kontrolafgiften udstedes. Movia afviser, at klager opsøger kontrollørerne ved påstigning eller får at vide "Det er fint" af kontrolløren.

4)Da det er noteret, at der kun var 11 passagerer om bord, og da kontrolløren har udtalt, at der ikke var ledige siddepladser, bedes Movia oplyse, om dette beroede på begrænsning i passagerantallet grundet Covid-restriktioner.

Movias svar:

Ja. Klager stiger om bord via midterdøren, hvor de fleste kunder var placeret. På grund af Covid-restriktioner har der været begrænset adgang til bussen.

Sekretariatets spørgsmål til klageren:

1)Du har i modsætning til Movia oplyst, at kontrolløren først godkendte dit Frikort, men at kontrollørerne "efter 2 stop ombesluttede sig/fandt ud af rejseregler" og pålagde dig en kontrolafgift. Du bedes oplyse, hvad du fik at vide helt præcist, da Frikortet blev godkendt, og hvad du fik at vide, da kontrollørerne kom tilbage og ikke godkendte Frikortet.

Klagerens svar:

Jeg genkalder kontrollørens udmelding som værende kort og rutine, noget alla en sætning som "Det er fint" idet jeg fremviser mit kort.

Movias bemærkninger hertil:

Se svar på (3). Kontrolløren er ny og vil derfor ikke foretage en billetkontrol, som "rutine". Vi afviser at Frikortet indledningsvist blev godkendt. Klager oplyser i sit svar til Ankenævnet "idet jeg fremviser mit kort" dvs. på kontrollørens forespørgsel.

2)Hvor længe har du været indehaver af Frikortet?

Klagerens svar:

Ca. siden midten af marts mener jeg.

3)Hvad gjorde, at du var i tvivl om kortets gyldighed om bord på busser, når der på forsiden af kortet står, at det gælder til DSB og Arriva?

Klagerens svar:

Idet Arriva, også ifølge dem selv, er "(...)Danmarks største busoperatør", og fordi de står for mange linjer rundt omkring i Danmark, både som by- og regionalbus. Jeg mente de opererede det meste København trafik.

Movias bemærkninger hertil:

Movia, som er Danmarks største trafikselskab, varetager ifølge trafikselskabsloven busdriften og lokalbanedriften på Sjælland, Lolland og Falster (DOT) dvs. offentlig servicetrafik i form af almindelig rutekørsel og har gjort det siden 2007. Før Movia var det i hovedstadsområdet HT, der varetog busdriften.

Linje 4A køres siden 2015/2016 i øvrigt af busselskabet Anchersen og ikke Arriva.

Den offentlige transport på Sjælland varetages af DSB, Metroen og Movia, DOT, hvilket vi går ud fra ikke kommer som overraskelse for en DSB-ansat.

4) Hvad var baggrunden for, at du ikke undersøgte hos DSB, hvortil kortet var gyldigt, inden du skulle rejse med bussen?

Klagerens svar:

Det gjorde jeg også. Jeg misforstår i dette tilfælde nogle forskelle på transportfirmaerne, og kan så åbenbart ikke stole på vejledning fra det gældende personale/firma om hvordan jeg kan rejse validt.

Movias bemærkninger hertil:

Det fremgår meget tydeligt af DSBs eget regelsæt, at kortet ikke er gyldigt i bussen (bilag 3), samt på selve frikortet. Vi må gå ud fra, at klager er vidende om dette såfremt han har undersøgt sagen inden han skulle med bussen. En eventuel misforståelse må derfor bero på klagers egne forhold. Det er klagers ansvar, at det udleverede svarer til det ønskede.

+ Hvor gælder DSB togkortet

Togkortet er gyldigt til rejser med DSB's tog i Danmark og må desuden benyttes i de internationale EC/ICE/IC-tog til lokale rejser i Danmark. I IC-tog, som kun kører til/fra Flensborg er det tilladt at rejse på strækningen Padborg – Flensborg og omvendt. I de internationale IC-tog til/fra Hamburg er det ikke tilladt at rejse på strækningen Padborg – Flensborg og omvendt.

Som følge af aftaler mellem DSB og hhv. Nordjyske Jernbaner og Arriva kan du desuden benytte kortet i disse selskabers tog i Danmark. For Arrivas vedkommende inklusiv strækningen Tønder-Niebuß i Tyskland. Bemærk, at toget ikke kan benyttes på strækningen Varde - Nr. Nebel. Trafikken på denne strækning udføres af Arriva, men strækningen er en lokalbane under Sydtrafik.

Der kan ikke rejses med Metroen, busser eller andre transportsekskaber.

Forbindelsen InterCity Bornholm mellem København og Rønne er ophørt.

4) Hvorledes var din forestilling om, at du ville du forholde dig, hvis nu kortet ikke blev godkendt i bussen, når saldoen på dit Rejsekort var for lav til check ind?

Klagerens svar:

Jeg havde ingen forestilling om at det ikke ville blive godkendt. Det mener jeg desuden heller ikke er kernen i denne sag; jeg mener det egentlige spørgsmål er hvorledes man kan fratage en tidligere givet rejsehjemmel på baggrund af uvidenhed eller med vilje, for herefter at kunne give bøder.

Og videre:

Jeg oplyser at den første kontrollør godkender kortet og først senere på ruten, indrager sin kollega, hvor han beder om at se kortet IGEN. Jeg bestrider at deres overvejelser, og i det hele taget inddragelsen af kollegaen, indtræffer idet jeg oplyser besiddelsen af kortet og viser det første gang. Der går en ikke ubetydelig mængde tid før dette sker.

Movias bemærkninger hertil:

Det er en kundes eget ansvar at have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen fra rejsens start. Hvis en kunde ikke kan vise gyldig rejsehjemmel på kontrollørens forlangende, vil der blive udstedt en kontrolafgift jf. de gældende landsdækkende rejseregler. Det gælder også i de tilfælde hvor kontrolløren allerede en gang har set rejsehjemlen - for eksempel ved zoneskift. Movia afviser, at klagers DSB Frikort i det konkrete tilfælde er blevet godkendt som værende gyldig rejsehjemmel af kontrolløren.

Klager stiger på bussen uden gyldig rejsehjemmel. Klager opsøger ikke personalet - hverken kontrollør eller chauffør - ved sin påstigning, checker ind eller køber en mobilbillet. Ansvar for at kunne vise gyldig rejsehjemmel på forlangende kan derfor ikke være overdraget til Movia. Det er et område med stor mulighed for omgåelse af passagerens pligt til at sørge for betaling af sin rejse, hvis det accepteres, at man kan vise billetter eller lignende, der ikke er gyldige i bussen, uden at skulle betale en kontrolafgift.

Frikortet er en intern DSB-billet udelukkende til intern brug efter de beskrevne regler og er ikke en del af den kollektive trafiks billetsystem. Den kollektive trafiks billetsystem bygger på principper der ikke kan fungere, hvis firmaer eller privatpersoner kan lave deres egne billetter og efterfølgende påberåbe sig uvidenhed.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Således som sagen foreligger oplyst, lægger ankenævnet til grund, at DSB-ansatte, der får udstedt et DSB Togkort, også modtager en følgeddelelse om, at togkortets gyldighed scannes af *togpersonalet* [vores fremhævning], og at søge nærmere info på DSB's intranet.

Hvis klageren havde undersøgt sit togkorts gyldighed ved at læse på DSB's intranet, ville han tydeligt have kunnet læse, at kortet ikke kan benyttes til busrejser:

” Der kan ikke rejses med Metroen, busser eller andre transporterselskaber. ”

Imidlertid undlod klageren dette, fordi han ifølge det oplyste regnede med, at formuleringen på togkortets forside om gyldighed til "Alle DSB og Arriva strækninger" indbefattede busrejser med Arriva som busoperatør.

Klageren skrev i sin klage til Movia, at han kunne have checket ind på sit Rejsekort, hvis han med det samme havde fået at vide, at togkortet ikke var gyldigt.

Hertil bemærker ankenævnet, at ifølge kontrollørens notat udtalte klageren, efter de var steget af bussen, at saldoen på hans Rejsekort var for lav til check ind. Denne oplysning har været forelagt for klageren, og klageren har ikke bestridt dette. Ankenævnet finder derfor, at det ikke har været nødvendigt at indhente saldooversigten fra klagerens Rejsekort.

Det kan på den baggrund konstateres, at klageren ikke gav korrekte oplysninger til Movia om, at han kunne have checket ind på sit Rejsekort, hvis han havde fået besked om, at togkortet ikke var gyldigt.

Parterne har givet divergerende forklaringer om det passerede, men efter en samlet bedømmelse af sagens omstændigheder, finder ankenævnet at måtte lægge kontrollørens forklaring til grund om, at han ikke først godkendte klagerens togkort, og efter to stop skiftede mening.

Ankenævnet kan ikke afvise, at klageren muligvis har forstået kontrollørens ageren således, at klageren uden at risikere en kontrolafgift kunne afvente, at kontrolløren forhørte sig hos en kollega om togkortets gyldighed.

Men uanset om en sådan misforståelse var tilfældet, finder ankenævnet i den konkrete sag, at ansvaret for, at klageren havde gyldig rejsehjemmel, ikke var overgået til Movia, og kontrolafgiften til klageren blev dermed pålagt med rette.

Ankenævnet bemærker, at klageren selv valgte at stige ind ad bussens midterdør, frem for ad fordøren, hvor han med det samme kunne have spurgt chaufføren til råds om togkortets gyldighed, inden bussen forlod stoppestedet.

RETSGRUNDLAG:

Det følger af lov om trafikselskaber § 29, at trafikselskaberne kan fastsætte regler om kontrolafgift til passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles Landsdækkende Rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning. Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort, hvis rejsebegrænsninger ikke overholdes.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

"Via stoppestedet for 4A bussen, på Aurikelvej (Søndre fasanvej), stiger jeg ind i bussen hvor der står ca. 5-6 folk i movia/kontrollør tøj; har altså været fuld klar over at der var kontrolløre og der blev tjekket.

De tjekkede mig i døråbningen, inden jeg ville have fået muligheden få at tjekke ind/købe billet på andre måder, og sagde mit frikort var gyldigt. De lod mig så køre med 2 stop inden de så ombeslutede sig / fandt ud af regler. De gav mig så en bøde, på trods af at jeg sagtens kunne have tjekket ind fra rejsens start med mit rejsekort, hvis de havde givet mig muligheden/bare ikke havde accepteret mit frikort.

I movias svar på min på min klage, påstår de at siden jeg køber en billet, EFTER de har smidt mig af og udstedt en bøde, at dette er argument for at jeg får bøden til at starte med, da jeg jo så ikke ville have tjekket ind, hvis jeg havde fået mulighed for det. Jeg har på intet tidspunkt haft mulighed for at tjekke ind da de i det jeg stiger ind, som sagt, godkender mit frikort, for derefter at ombestemme sig.

Håber i kan hjælpe mig, så jeg ikke behøver at acceptere personales fejl eller ufrivillige forsøg på at snyde mig ved først at godtage min rejse, men så derefter sige at jeg har rejst uden hjemmel.

Jeg regner i denne situation, og i fremtiden, med at man kan spørge en chauffør såvel som en kontrollør,

om gældende regler og ikke få et forkert svar der resultere i en bøde.”

Indklagede anfører følgende:

”Med afsæt i de Fælles Landsdækkende Rejseregler, kontrollørens notering i kontrolsituationen samt efterfølgende bemærkninger og DSB’s betingelser for at benytte et frikort fastholder Movia kontrolafgiften.

Baggrund for kontrolafgiften

Frikort er et tilbud til alle fastansatte i DSB og kan benyttes i DSB’s og Arrivas tog samt udvalgte strækninger i Tyskland. Frikortet er ikke skattepligtigt, når det anvendes til befordring mellem hjem og arbejde samt arbejdsrelaterede transport. Anvendes kortet til privat befordring er det kortholders eget ansvar at indbetale 'nytteværdien' dvs. billetpris til SKAT efter den faktiske benyttelse.

Kortet bliver ikke udleveret automatisk, men skal bestilles af den enkelte medarbejder.

Ved udlevering af frikort foreligger der klare retningslinjer for hvor det kan anvendes. Ifølge DSB’s egne regler, der er indeholdt i det følgebrev, som DSB udsender sammen med frikortet, fremgår det tydeligt, at frikort udelukkende kan anvendes i toget.

På selve frikortet er anført, at billetten kun kan anvendes til DSB’s og Arrivas strækninger. Det er alene kortindehaverens ansvar at vide til hvilke strækninger, billetten er gyldig til.

Klager stiger på bussen ved stoppestedet Aurikelvej. Vores kontrollør, som i forvejen befinder sig i bussen, observerer, at klager bliver stående uden at foretage sig noget efter sin påstigning.

Billetkontrollen påbegyndes og klager fremviser sit frikort. Den pågældende kontrollør er ny og undersøger derfor kortet nærmere hos sin erfarne kollega. Da klager får beskeden, at frikortet ikke er gyldigt som rejsehjemmel i bussen, vil han checke ind på sit rejsekort.

Klager stiger af bussen ved samme stoppested som kontrollørerne. Da klager går i gang med at bestille en mobilbillet spørger kontrollørerne hvorfor, da han har et rejsekort. Klager svarer, at han ikke kan bruge sit rejsekort på grund af lav saldo.

Movias kommentarer og afgørelse

En naturlig reaktion fra en kunde, der er i tvivl om sin billets gyldighed, vil være at stige på bussen (eventuelt via fordøren) og forespørge chaufføren. I det konkrete tilfælde stiger klager på bussen uden at foretage sig yderligere eller opsøge personalet. Først da billetkontrollen påbegyndes viser klager sit frikort og spørger, i forbindelse med billetkontrollen, om det kan benyttes som billet i bussen.

Movia fastholder kontrolafgiften og lægger til grund, at

- Klager selv har ønsket og bestilt et frikort og vi må derfor gå ud fra, at klager har gjort sig bekendt med betingelserne for brugen af det. Hvis klager ikke har gjort sig bekendt med frikortets begrænsninger, må han selv bære risikoen for at anvende billetten til transport, hvortil den ikke er gyldig, og dermed risikoen for en kontrolafgift.
- Klager har haft mulighed for at kontakte sin arbejdsplads, DSB, der har udstedt kortet, for at få oplyst, hvortil det var gyldigt, hvis han var i tvivl.

- På selve frikortet er anført, at billetten kun kan anvendes til DSB's og Arrivas strækninger.
- Klager forespørger ikke chaufføren eller kontrolpersonalet ved sin indstigning, om billetten er gyldig.
- Klager benytter ikke sit rejsekort i den næste bus, men køber en mobilbillet. Direkte adspurgt oplyser klager, at der ikke er tilstrækkelig saldo på hans rejsekort. Eftersom klager ikke har checket ind i bussen og i den forbindelse fået beskeden 'Lav saldo' eller undersøgt det på anden vis, må vi gå ud fra, at klager også før modtagelsen af kontrolafgiften er vidende om dette.
- Jf. de gældende rejseregler vil efterfølgende visning, heriblandt efterfølgende køb af mobilbillet og check ind af rejsekort, ikke blive accepteret, hvis der ikke kan vises gyldig rejsehjemmel på kontrolørens forlangende.
- Pligten til at betale en kontrolafgift ikke er betinget af, om en passager bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling. Det er et område med stor mulighed for omgåelse af reglerne om at have gyldig billet samt betale for sin rejse, hvis det accepteres, at man ikke skal vise gyldig rejsehjemmel på forlangende, men kan købe billet i en kontrolsituation.

Movia finder ikke, at der i dette tilfælde ses at være tale om særlige omstændigheder, der forklarer eller retfærdiggør, at klager ikke kan fremvise gyldig rejsehjemmel på forlangende. Det fremgår tydeligt på brevet der følger med kortet samt på selve kortet, at det kun må benyttes i toget.

Ifølge rejsereglerne må man som kunde gøre sig helt klart, hvor billetten er gyldig til. Movia finder ikke, at klager i dette tilfælde har foretaget de fornødne skridt for at kunne vise gyldig rejsehjemmel på forlangende og fastholder kontrolafgiften."

Hertil har klageren svaret:

"Mine eneste kommentarer umiddelbart er en udpegning af Movias svar i vores korrespondance, hvor de opstiller billet og rejsekort som at være forskellige når det kommer til rejsehjemmel. Og at det at være ny i sit arbejde skulle kunne være grundlag for at kunder får bøder. Skal man, eller skal man ikke, følge Movias personales anvisninger, og hvis man følger dem, kan de så efterfølgende give en bøde? - Jeg vil opfordre til at man forhører Movia om de evt. optagelser fra de respektive kontrollørers 'body-cams', så det er nemmere at se hvordan det ikke drejer sig om 30 sekunders overvejelse fra kontrollørens side, men 2 fulde stop hvor jeg har fået at vide at jeg har rejsehjemmel, og det er denne tur som så bliver belæg for udstedelsen af bøden."

Til dette har Movia oplyst: "

"Movias kontrollører bærer små kameraer (Body cam) for at forebygge vold og trusler mod personalet og sikre et trygt arbejdsmiljø. Kameraet optager lyd og billede, men kun når medarbejderen aktiverer kameraet. Den pågældende billetkontrol forløb normalt og uden hændelser, hvorfor kameraet ikke har været aktiveret.

Movia afviser, at klager har fået tilladelse til at køre med eller har fået anvisninger af personalet. Klager fremviser sit DSB Frikort som rejsehjemmel på kontrollørernes forespørgsel og modtager efterfølgende en kontrolafgift."

På ankenævnets vegne

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tine Vuust', written in a cursive style.

Tine Vuust
Nævnformand